

LEERLIJN	
Titel	Thematische Leerlijn Fotografie en Muziek De thema's sluiten o.a. aan bij de Da Vinci methode.
Ontwikkeld door	

ALGEMEEN	
Titel activiteit	De eerste film
Groep	Groep 5
Soort activiteit	Fotografieles / met de focus op het begrip 'beweging'
Plaats	School
Rolverdeling	De leerkracht geeft deze les
Duur	120 minuten
Leergebied	Kunstzinnige oriëntatie
Discipline	Fotografie / digitale media
Thema	De eerste mens / vertaald in 'De eerste film'
Omschrijving van de activiteit	In deze les bespreken de kinderen de verschillen tussen de eerste mens en nu. Ze bekijken een presentatie over hoe tijd in fotografie weergegeven kan worden. De kinderen ontdekken dat een film vroeger uit foto's bestond en onderzoeken hoe ze door middel van foto's beweging kunnen laten zien. Ze fotograferen een beweging van een voorwerp in verschillende foto's tot een stop-motion. Ze bespreken het eigen werk en dat van hun groepsgenoten.
Plaats in de reeks	Dit is een fotografieles die past bij het thema 'De eerste mens'. Bij dit thema is ook een muziekles beschikbaar.
Mogelijkheden	Verzamel de resultaten van het werk van de leerlingen. Maak een expositie of een (digitaal) fotoboek na afloop van de les(sen).
Leeropbrengst	<p>SLO kerndoelen 54 / 55 / 56</p> <ul style="list-style-type: none"> - De kinderen kunnen beelden gebruiken om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren. - De kinderen kunnen een gebeurtenis met voorwerpen vastleggen in foto's die samen een video vormen. - De kinderen kunnen reflecteren op het eigen werk en dat van hun groepsgenoten. - De kinderen krijgen inzicht in dat films van vroeger uit foto's bestonden.

UITVOERING	LES
Tijdspad	<p>Totaal: min. 120 minuten Oriënteren: 15 minuten Onderzoek: 15 minuten Opdracht: 75 minuten Reflectie: 15 minuten</p> <p>Dit tijdspad kunt u naar eigen inzicht aanpassen of verlengen.</p>
Voorbereiding	<p>Bestudeer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De lesactiviteiten • De eerste film PO5 (presentatie) <p>In geval van iPads: Bestudeer en download de app op elke iPad: iMotion.</p> <p>In geval van fototoestel: Bestudeer en download het programma: Windows Moviemaker.</p> <p>Bestudeer de volgende bijlagen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De eerste film PO5 Windows Moviemaker (handleiding) • De eerste film PO5 iMotion (handleiding) • De eerste film PO5 (video 1) • De eerste film PO5 (video 2) • De eerste film PO5 (video 3) <p>Zet de volgende technische materialen klaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digibord • Fotocamera's of iPads/ tablets voor het maken van foto's* • Kabel om de foto's over te zetten naar de computer • Optioneel: Statief <p>Zet de volgende materialen klaar. Zorg voor een ruime keuze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wit A4 papier • Viltstiften • Scharen • Verschillende kleine voorwerpen/ objecten waarmee de kinderen een stop-motion kunnen maken. Denk aan: paperclips, blokken, pennen, knickers, legopoppetjes, puzzelstukjes, steentjes of takjes • Optioneel kan er voor materialen gekozen worden die met het thema 'de eerste mens' te maken hebben. <p>Tip: Voeg eventueel eigen afbeeldingen en video/muziekfragmenten toe die aansluiten bij het onderwerp en de interesses van de kinderen.</p> <p>* Zorg voor voldoende fotocamera's/ iPads/ tablets. De kinderen kunnen per groepje van 3 werken met 1 apparaat of rouleren indien er minder apparatuur beschikbaar is.</p>
Oriënteren	<p><u>Start met een gesprek</u> over het thema 'De eerste mens'.</p> <p>Laat de kinderen vervolgens eigen ideeën formuleren en associëren op het onderwerp 'De eerste film'.</p>

Start de presentatie: 'De eerste film PO5 (presentatie)'.

Toon afbeelding 1.

Stel vragen als:

- Wat zie je hier?
- Wanneer leven wij?
- Wanneer leefde de eerste mens?
- Wat is het verschil tussen hoe de eerste mens leefde en wij nu?
- Wat is er hetzelfde gebeven?

Ter informatie:

Je ziet hier een tijdbalk. Deze balk geeft aan welke ontwikkelingen er in de geschiedenis tot nu toe plaats hebben gevonden. De mens heeft heel veel ontwikkelingen doorgemaakt door de tijd heen. Denk maar aan de manier waarop we ons eten vinden, hoe we wonen, hoe we eruitzien tot de dingen die er uitgevonden zijn.

Toon afbeelding 2.

Stel vragen als:

- Waar gaan deze afbeeldingen over?
- In welke volgorde zouden ze moeten staan?
- Kun je nog iets noemen wat door de tijd heen veranderd is?

Ter informatie:

Je ziet hier 'gereedschap' om vuur mee te maken. Door de tijd heen probeerden mensen steeds nieuwe dingen uit te vinden om vuur mee te maken, het vernieuwen/ verbeteren van dingen die al bestaan noemen ze ook wel innovatie. (Volgorde: 1. vuursteen, 2. vuurboog, 3. lucifers, 4. aansteker). Heel veel dingen veranderen door de tijd heen, denk maar aan de telefoon, die was eerst heel groot en met een snoer en knopjes en nu zijn ze heel klein, mobiel en touchscreen. Bij fotografie en film is er ook heel veel veranderd.

Toon afbeelding 3. Dit is een video: 'De eerste film PO5 (video 1)'.

Stel vragen als:

- Wat gebeurt er in het filmpje?
- Wat zie je links onderin beeld?
- Wat zou dat betekenen?

Ter informatie:

Dit is een film gemaakt door Eadweard Muybridge. Dit is de eerste film die er ooit gemaakt is. Nu filmen we met een videocamera, maar vroeger kon dat nog niet. Deze film bestaat uit allemaal foto's die achter elkaar geplakt zijn. Steeds als het paard maar een klein beetje bewogen is heeft Eadweard weer een nieuwe foto gemaakt. In totaal zijn het 14 foto's. Je kunt dat zien aan de cijfers onderin beeld. Ze noemen deze techniek ook wel stop-motion.

Toon afbeelding 4 en speel de video (De eerste film PO5 (video 2)) in de afbeelding af:

Stel vragen als:

- Wat zie je op de ronde schijf?
- Hoe komt het dat het paard lijkt te springen?
- Hoe zouden ze dit gedaan hebben?

	<p>Ter informatie: Op deze afbeelding kun je goed zien hoe Eadweard de eerste film heeft gemaakt. Hij plakte alle losse foto's van de kleine stapjes van het paard op een schijf. Als je dan de schijf ronddraait en alleen naar de onderkant kijkt lijkt het net een filmpje.</p> <p>Toon afbeelding 5. Dit is een video: 'De eerste film PO5 (video 3)'. Stel vragen als:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Waaraan kun je zien dat dit ook een stop-motion film is? - Hoe zouden ze dit gemaakt hebben? - Hoeveel foto's zouden er ongeveer voor deze film gemaakt zijn? <p>Ter informatie: Je ziet dat het een stop-motion film is aan dat het beeld een beetje schokkerig is. Het lepeltje in de chocolademelk is steeds een klein beetje verplaatst. Telkens als het verplaatst is werd er een foto gemaakt en alle foto's achter elkaar maken dan een filmpje. Voor deze stop-motion zijn ongeveer 45 foto's gemaakt, je hebt dus best veel foto's nodig voor een kort filmpje.</p>
Onderzoek	<p><u>Oefen stop-motion:</u> Zet een camera voor de klas zodat alle kinderen goed in beeld zijn. Laat vervolgens één of een aantal kinderen opstaan maak een foto, laat ze weer zitten en maak weer een foto. Ga zo door en laat steeds andere kinderen staan en weer zitten door de hele klas heen. Je kunt hiermee spelen door af en toe een grotere groep te nemen en een paar kinderen te laten 'verdwijnen' door ze even uit beeld te halen. Maak in totaal ongeveer 25 tot 30 foto's.</p> <p>Monteer de foto's achter elkaar in Windows Moviemaker of iMovie (iPad) tot een stop-motion film en toon de film op het digibord. Stel vragen als:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wat valt je op? - Wat was verrassend? - Ging het overal goed? Wanneer niet? - Hoe zou je dat anders kunnen doen?
Opdracht	<p>Geef <u>een instructie</u> over het bedienen van de camera:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vertel met welke 'knop' je de foto maakt. • Laat zien waar je de foto op de camera bekijkt. • Leg uit hoe je werkt met het kader op de camera. Staat alles wat je op de foto wilt in beeld? Door de camera dichterbij te houden of een stapje achteruit te doen kun je andere dingen in beeld brengen. • Besteed aandacht aan scherp stellen. Beweging kan zorgen voor onscherpe foto's. • Leg uit dat je licht nodig hebt om te fotograferen. Hoe meer licht er is hoe meer scherper je foto wordt. Tegenlicht zorgt voor donkere silhouetten. <p>Tip: Gebruik zo min mogelijk de zoomfunctie. De kwaliteit van de foto gaat achteruit.</p> <p>Let op dat de kinderen niet flitsen of zoomen, daardoor wordt de kwaliteit van de foto's slechter. De kinderen kunnen per groepje van 3 werken met 1 apparaat, in grotere groepjes werken of rouleren indien er minder apparatuur beschikbaar is.</p>

	<p>Vertel: Jullie mogen nu je eigen stop-motion maken net zoals bij de eerste film. Jullie werken in groepjes van ongeveer 3 kinderen. In je stop-motion ga je voorwerpen laten bewegen. Je zet je camera op 1 plek, als de camera goed staat dan verplaatst je hem niet meer. Nu kun je de voorwerpen steeds een klein stukje bewegen, een foto maken, bewegen, weer een foto maken, enz. Je kunt meerdere voorwerpen tegelijk laten bewegen. Bedenk van tevoren waar jullie stop-motion over gaat, dus wat de voorwerpen gaan doen, stop je er ook een kleine verrassing in? Met stop-motion kun je namelijk voorwerpen dingen laten doen die in het echt niet kunnen. Maak ongeveer 100 foto's. Dat klinkt veel, maar als je kleine stapjes maakt, dan heb je met 100 foto's nog steeds maar een kort stukje film.</p> <p>Let er steeds op dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je kleine stapjes maakt tussen de foto's in. • Je goed overlegt wie wat doet. • Er geen handen of voeten in beeld zijn. • Je de camera niet meer verplaatst als hij eenmaal goed staat. <p>Zorg dat je voldoende tijd hebt voor het monteren van de foto's aan het einde van de opdracht en voor de reflectie begint. Monteer de foto's achter elkaar in Windows Moviemaker of iMovie (iPad) tot een stop-motion film en toon de films op het digibord.</p>
Reflectie	<p>Bespreek zowel het proces als de inhoud van deze les. Stel bijvoorbeeld de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoe was het om een film met foto's te maken? - Wat vond je heel erg goed in deze film? Waarom vind je dat? - Wat doe je een volgende keer anders? - Wat heb je geleerd over het maken van een foto?
Reflectie op het thema	<p>Waar kun je nog meer foto's van maken als je denkt aan het thema 'De eerste mens'?</p> <p>Thuis kunnen/mogen de leerlingen hier ook mee aan de slag.</p>